

Angielskie czasowniki statyczne ‘hope’ i ‘love’ i aspekt ciągły: w przykładach z COCA

DOROTA CHŁOPEK

Akademia Techniczno-Humanistyczna, Instytut Neofilologii,
ul. Willowa 2, PL 43-309 Bielsko-Biała, dchlopek@ath.bielsko.pl

1.01 Izvirni znanstveni članek – 1.01 Original Scientific Article

Namen prispevka je nematerne govorce angleščine na podlagi primerov iz korpusa COCA seznaniti z rabo ne preveč priljubljenih struktur, kot sta *I am hoping* ‘upam’ in *I am loving* ‘ljubim’, v katerih so t. i. statični glagoli rabljeni v nedovršni obliki. Ti glagoli praviloma ne izkazujejo nedovršne oblike, kljub temu pa, kot kažejo primeri konkordanc s korpusa COCA, obstajajo posebne okoliščine, v katerih materni govorce angleščine (konkretno ameriške angleščine), omenjene strukture uporabljajo pri komunikaciji. Možne so le v posebnih okoliščinah, spodbudijo pa jih lahko leksikalni in slovnični razlogi ter govorne navade. Korpus COCA vsebuje številne situacije avtentične rabe angleščine, v katerih so omenjeni glagoli uporabljeni v nedovršni obliki, zato je v prispevku nanje opozorjeno.

The objective of the present paper is to introduce non-native speakers of English to COCA examples of usage of not very popular constructions, such as ‘I am hoping’ and ‘I am loving’, containing stative verbs in the progressive aspect. Stative verbs typically do not exhibit the progressive aspect. Nonetheless, as instances of COCA concordances demonstrate, there are ‘special’ situations in which native speakers of English, in this case American English, may communicate using the said constructions. Lexical and grammatical aspects plus speaking habits produce constructions which are sanctioned only in specific circumstances. COCA demonstrates numerous situations in which different sources of authentic English display the said stative verbs in the progressive aspect. Hence, the present article signals the said issues.

Ključne besede: angleščina, leksikalni vidik, nedovršna oblika glagolskega vida, statični glagoli, korpus, konkordanca, posebnosti rabe

Key words: English, lexical aspect, progressive aspect, stative verbs, corpus, concordance, special usage

Wstęp

Niniejszy artykuł traktuje o kategorii angielskiego aspektu ciągłego, ang. *progressive*, w odniesieniu do czasowników statycznych, ang. *stative verbs*, jak *hope*, np. z ‘prywatnego predykatu’ „[hope that S]” (Smith 1997: 33), i opisujący

stan emocjonalny *love*, które to typowo w aspekcie ciągłym nie występują. Aczkolwiek uczący się języka angielskiego jako języka obcego czasem dziwią się napotyając użycie ich w aspekcie ciągłym, np. w filmach anglojęzycznych, czy sprawozdaniach telewizyjnych reporterów (np. „I am hoping [...]” w ustach natywnych użytkowników języka amerykańskiego angielskiego na łamach CNN dnia 16 sierpnia 2021, nawet „We are hearing [...]”, czy „Are you wanting to get back to [...]”, co zainspirowało bieżący tekst). Aspekt ciągły jest trudny sam w sobie, m.in. szczególnie dla mówiących językiem polskim, który nie zawiera tłumaczeniowego odpowiednika tegoż aspektu w ogólnej formie niedokonanej czasownika, np. czasownik *spaceruje* w (1a–b):

(1)

- a. *On teraz spaceruje*, ang. *He is walking now*.
- b. *On często spaceruje*, ang. *He often walks*.

Czasownik *walk*, bez wskazania celu spaceru, co ukazuje (1), z resztą zdania opisuje sytuację działania, ang. *activity*. Sytuacje *statyczne*, obok działań, ang. *activities*, dokonań, ang. *accomplishments*, osiągnięć, ang. *achievements*, (Vendler 1967), także sytuacji punktowych, ang. *semelfactives*, (Smith 1997), według Smith należą do ‘typów sytuacyjnych’, stanowiących aspekt leksykalny. Zatem bywa, iż aspekt leksykalny determinuje aspekt gramatyczny w morfologicznej formie czasownika, jak np. aspekt ciągły, ang. *progressive*. Niniejszy artykuł ma na celu zaprezentowanie angielskich czasowników statycznych *hope* i *love*, w zdaniach kreujących odpowiednie środowisko językowe dla nadania im aspektu ciągłego (np. w gramatyce studenckiej Quirk, Greenbaum, Leech i Svartvik 1985; w gramatyce kognitywnej Langacker 1987; w językoznawstwie funkcjonalnym Smith 1997; itp.), w autentycznym kontekście użycia amerykańskiego korpusu językowego COCA (ang. *The Corpus of Contemporary American English*¹), w konkordancjach dla konstrukcji hasłowych ‘I am hoping’ i ‘I am loving’.² Po wprowadzeniu do kategorii aspektu na podstawie rozróżnienia pomiędzy aspektem gramatycznym (np. Comrie 1976; Givón 2001), tzw. punktami widzenia, ang. *viewpoint types* (Smith 1997), i aspektem leksykalnym, czyli typami sytuacyjnymi (m.in. Vendler 1967; Mourelatos 1978; Dowty 1979, 1986; Smith 1997; Croft 2012; Rothstein 2012), zostanie przedstawiony aspekt sytuacyjny statyczny jako konstrukcja wyrastająca z ‘tła’ pojęciowego (za: Smith 1997: XV), w aspekcie prostym, także w nacechowanym, ang. *marked*, aspekcie ciągłym. Owo ‘tło’ sytuacyjne, np. dla aspektu ciągłego w sytuacji statycznej posiadania nadziei, ang. *hope*, i

¹ Korpus amerykańskiego języka angielskiego, ang. *The Corpus of Contemporary American English*, adres dostępu: [URL: <https://www.english-corpora.org/coca/>] lub [URL: <https://corpus.byu.edu/coca/>]

² ‘I am loving’ w znaczeniu ‘I am enjoying’, lubię, podoba mi się itp. (w chwili mówienia)

stanu emocjonalnego o nazwie *love*, w warstwie werbalnej stanowią fragmenty użycia danego wyrażenia, oferowane poprzez bazy danych opublikowanych w Internecie korpusów językowych (teza o uzusie językowym, np. Croft 2000; Tomasello 2003; Bybee 2010). Językoznawstwo korpusowe to prężnie rozwijający się obecnie kierunek w językoznawstwie teoretycznym i stosowanym (np. Sinclair 1991; Biber 2005; gramatyka studencka Biber, Johansson, Leech, Conrad i Finegan 1999/2007), do czego nastąpi odniesienie tuż przed częścią zasadniczą. Przykłady zaczerpnięte z konkordancji COCA zobrazują sytuacje, w jakich niektórzy natywni użytkownicy języka angielskiego amerykańskiego używają wspomnianych wyżej czasowników w aspekcie ciągłym, co niebędącym natywnymi użytkownikami języka angielskiego może wydawać się ‘dziwne’, a purystom językowym niepoprawne.

Aspekt jako typy widzenia i typy sytuacyjne

Comrie (1991: 3) sparafrazował ogólną definicję aspektu, z pierwszej połowy ubiegłego wieku (Holt 1943),³ wyjaśniając, iż aspekty to rozmaite sposoby postrzegania wewnętrznej temporalnej ‘struktury’ danej sytuacji.⁴ Może ona być zakodowana w morfologicznej formie frazy czasownikowej, mówimy wówczas o aspekcie gramatycznym, czyli o punktach widzenia, lub w semantyce samego czasownika, co wiąże się z aspektem leksykalnym, czyli typami sytuacyjnymi. Smith (1997: 3) wyróżniła trzy rodzaje punktów widzenia: dokonany, ang. *perfective*, niedokonany, ang. *imperfective*, oraz neutralny, ang. *neutral*. Vendler (1967) zaobserwował cztery rodzaje sytuacji⁵ wpisane w semantykę czasownika: stany, ang. *states*; działania, ang. *activities*, dokonania, ang. *accomplishments*, oraz osiągnięcia celu, ang. *achievements*, do których Smith (1997) dodała sytuacje punktowe, ang. *semelfective*, które to Givón (2001: 287) nazwał kompaktowymi, ang. *compact*. W miarę rozwoju badań w ramach aspektu leksykalnego jego rodzaje są rozdrabniane (np. w Croft 2012), co również dotyczy aspektu gramatycznego (np. Givón 2001). Podczas gdy (2) poniżej prezentuje fragmenty wybranej konkordancji z COCA, ilustrujące podstawowe typy aspektu gramatycznego w języku angielskim, wśród nich aspekt ciągły, ang. *progressive*, (3) ukazuje bazowe typy sytuacyjne (Smith 1997), wraz ich inherentnymi cechami i przykładami wyrażen (tamże).

Typy aspektu gramatycznego w języku angielskim według Givóna (2001: 287):

- dokonanie: dokonany vs. niedokonany, ang. „*perfectivity*: perfective vs. imperfective”;

³ Jeans HOLT, 1943: *Études d'aspect*. *Acta Jutlandica*, 15.2. (w Comrie 1991: 3).

⁴ „[...] aspects are different ways of viewing the internal temporal constituency of a situation.” (Comrie 1991: 3)

⁵ Zob. również Mourelatos (1978) i m.in. Dowty (1979).

- sekwencyjność lub związek, ang. „*sequentiality or relevance*”: dokonany vs. dokonany ‘uprzedni’, ang. „*perfective vs. perfect*”;
- natychmiastowość, ang. „*immediacy*”: odległy vs. ‘obrazowy’, ang. „*remote vs. vivid*”. (Z dodanymi polskimi terminami, przetransponowany podział na trzy kontrasty aspektowe z książki Givóna, 2001: 287)

(2) Fragmenty dyskursu z COCA⁶ ilustrujące typy aspektu gramatycznego wg Givóna

- a. „105 2012 WEB umich.edu ABC Takahashi [**added**] a couple clutch goals, but the Spartans [**fought**] back and [**tied**] the game at seven after four quarters. The only goal of the two 30 minute overtime periods”
- b. „32 2018 NEWS Washington Post ABC goal, Price made three saves to deny him the hat trick and keep the game at 4-4. # „He’[**s had**] my number for a while, so”
- c. „19 2018 MAG ESPN ABC # [...] He [**was throwing**] the ball and [**letting**] us make plays in the second half”
- d. „67 2016 MOV Kindergarten Cop 2 ABC is not good enough! Time [**is running**] out! You need to up your game. Yes, sir. – Can we get out of here, sir?”
- e. „47 2017 TV Crashing ABC [...] I [**want**] to invite all of you to a game of TAG. – He still [**does**] this? – And no, I [**do**]”
- f. „88 2013 NEWS Denver ABC. They [**see**] us around town and [**say**],’ Hey, man, great game. We like seeing you guys play.’ „ Prime lives with Bob and”

W trakcie gdy aspekt ‘dokonany’, ang. *perfective*, w (2a) lub *perfect*, np. *present-perfect* w (2b), oznacza, iż proces lub stan jest zakończony i ograniczony, aspekt ‘niedokonany’, np. *ciągły*, ang. *past-progressive*, w (2c), czy *present-progressive* w (2d), ‘zwyczajowy’ albo ‘powtarzalny’, ang. *habitual*, *repetitive*, w (2e), łączy się z perspektywą oddalenia od zakończenia i ograniczenia (za: Givón 2001: 288). Aspekt ciągły, ang. *progressive*, *continuous*, zwany jest również ‘trwającym’, ang. *durative* (Givón 2001: 289). Podczas gdy ‘sekwencyjność’ dotyczy kolejności zdarzeń w czasie przeszłym i aspekcie dokonanym, ang. *past simple* lub *preterite*, np. w (2a), ‘związek’ łączy się z czasem zdarzenia i czasem odniesienia, z którym ma związek czas zdarzenia, np. *has had* w (2b) o sytuacji dokonanej złączonej z czasem mówienia. Z kolei, gdy aspekt ‘odległy’, ang. *remote*, wpisany jest w czasowniki w formie czasu przeszłego, ang. *preterite*, aspekt ‘obrazowy’, ang. *vivid*, posiadają czasowniki opisujące zdarzenia minione, aczkolwiek dla żywotnego przekazu występują one w formie fleksyjnej czasu teraźniejszego, np. *see* i *say* w (2f).

⁶ Wszystkie przykłady w (2a–f) zacytowane są z korpusu COCA z konkordancji rzeczownika GAME. Czasowniki wyeksponowane tłustym drukiem w przykładach od (2a–f) do (7a–l), pochodzących z konkordancji korpusu COCA, oraz umieszczone w nawiasach kwadratowych, nie są tak zapisane w korpusie COCA, nawias kwadratowy sygnalizuje wprowadzoną zmianę.

Natomiast Smith (1997: 3) przedstawiła pięć typów sytuacyjnych o cechach, które się zazębiają, aczkolwiek nie powtarzają się w całym ciągu, badaczka zilustrowała je typowymi predykatami, zacytowanymi i przetransponowanymi z polskimi odpowiednikami w (3):

(3) Typy sytuacyjne w angielskich predykatkach według Smith (1997: 3)

Stany, ang. *States*: statyczne, ang. *static*; trwające, ang. *durative* („know the answer, love Mary”)

Działanie, ang. *Activity*: dynamiczne, ang. *dynamic*; trwające, ang. *durative*; ateliczne, ang. *atelic* („laugh, stroll in the park”)

Dokonanie, ang. *Accomplishment*: dynamiczne, ang. *dynamic*; trwające, ang. *durative*; teliczne, ang. *telic*; składające się z procesu i wyniku, ang. „consisting of process and outcome” („build a house, walk to school, learn Greek”)

Chwilowe sytuacje, ang. *Semelfactives*: dynamiczne, ang. *dynamic*; ateliczne, ang. *atelic*; natychmiastowe, ang. *instantaneous* („tap, knock”)

Osiągnięcie celu, ang. *Achievement*: dynamiczne, ang. *dynamic*; teliczne, ang. *telic*; natychmiastowe, ang. *instantaneous* („win a race, reach the top”)

Smith (1997: 3) użyła terminów ‘telic’ oraz ‘atelic’, jednocześnie objaśniając, iż zdarzenia teliczne, ang. *telic*, mają wpisane naturalne punkty końcowe, których zdarzenia ateliczne, ang. *atelic*, nie posiadają. Zatem, np. osiągnięcie celu, ang. *achievement*, jak „reach the top”, *osiągnąć szczyt*, czyli zdarzenie jednostkowe, dynamiczne i teliczne, nie może być opisane w aspekcie ciągłym. Natomiast jednostkowe, ateliczne, natychmiastowe zdarzenie chwilowe, ang. *semelfactive*, które jest powtarzalne, ang. *iterative*, jak „knock”, *zapukać/pukać*, czy „tap”, *stuknąć/stukać*, w swej wielokrotności, np. wyrażonej polskim czasownikiem *pukać* lub *stukać*, może być w języku angielskim ujęte w aspekcie ciągłym, np. *is knocking*, *puka*, lub *is tapping*, *stuka*, z czasownikiem głównym w formie imiesłowu czynnego, np. *knocking* lub *tapping*. Wymienione typy sytuacyjne – od stanów do osiągnięć celu w (3) – różnią się, według Smith, właściwościami temporalnymi, związanymi z dynamiką, okresem trwania oraz ‘telicznością’, ang. *telicity*.

Smith (1997: 19) uważa, iż pięć powyższych typów sytuacyjnych może być bardziej globalnie sklasyfikowanych jako zdarzenia, ang. *events*, oraz stany, ang. *states*. Z kolei stany, według Smith, są najprostszym typem sytuacyjnym, gdyż składają się z pojedynczego, niezmiennego okresu. Croft (2012: 34) twierdzi, iż stany opisują sytuacje, które nie zmieniają się w czasie, są ‚styczne’. Z kolei imiesłów czynny, będący ‚nacechowaną’, ang. *marked*, formą czasownika, jaki gramatyka języka angielskiego łączy z aspektem ciągłym, ang. *progressive*, według Langackera (2008: 120), profiluje złożony związek, którego cechą charakterystyczną jest reprezentowanie wewnętrznej części dłuższego procesu. Rothstein (2012: 67) cytuje propozycję Kampa (1979a, b) dotyczącą postrzegania zdarzeń jako prymitywów, jako zmian i stanów, gdzie stany nie notują

żadnych zmian pod względem poszczególnej właściwości. Według gramatyki studenckiej Quirka et al. (1985/2007: 198), znaczenia statycznych czasowników nie sprzyjają pogładowi, aby opisana przez nie sytuacja była w toku rozwoju. Sytuacje statyczne, jak *hope* i *love*, w specyficznych sytuacjach bywają jednak nacechowane aspektem ciągłym, co sprawia, iż stają się wówczas skomplikowane w postrzeganiu niejednego nienatywnego użytkownika języka angielskiego.

Sytuacje statyczne *hope* i *love* w 'komunikacji' z nacechowaniem aspektem ciągłym

Podczas gdy inherentne stany nie zawierają jakiegokolwiek zmiany w swym trwaniu (por. Croft 2012: 59), stany mogą być również pojęciowo 'konstruowane', ang. *construed*, alternatywnie. Termin 'construal' (np. Langacker 1987; 2008) właściwy jest szczególnie kognitywnym podejściom do semantyki (za: Croft 2012: 13). Łączy się on z wyrazem 'conceptualization', *konceptualizacja*, określającym proces polegający na semantycznej strukturze dla jakiegoś doświadczenia (za Croft 2012: 13). Doświadczenie statycznej sytuacji opisanej predykatem z *hope* lub *love* może być jednak konstruowane ze zmianą, wówczas bywa, iż ów czasownik, typowo statyczny, przyjmie formę nacechowaną aspektem ciągłym, co w przypadku czasowników postawy i czasownika *like* potwierdza literatura przedmiotu.

Langacker (2008: 149) pisze o 'elastycznej kategoryzacji', ang. *flexible categorization*, którą łatwo odnieść do czasowników postawy, jak *sit*, *stand* i *lie*, kolejno: *siedzieć*, *stać* i *leżeć*, które również opisują stany. Jednak owe stany mogą być ograniczonym epizodem, nawet w przypadku obiektów nieożywionych, gdy tymczasowo są gdzieś ulokowane. Croft (1991: 97; 2012: 39) opisuje takie sytuacje jako 'nieaktywne działania', ang. 'inactive actions', np. w (4), gdzie przetransponowany jest przykład Crofta (2012: 39, (18a)).

(4)

Tom is standing at the top of the hill.

Ponadto, Langacker (2008: 150) twierdzi, iż zmianę w konstruowaniu stałego nastawienia, wyrażonego czasownikiem *like*, *lubić*, może spowodować okolicznik, jak „more and more”, *coraz więcej*, *coraz bardziej*. Może ją również wywołać kontekst sytuacyjny, np. w (5), we fragmencie konkordancji zaczerpniętej z konkordancji COCA, gdzie formę „am loving” może 'sankcjonować' przydawka *new* we frazie nominalnej „new font”, *nowa czcionka*.

(5)

„5 2018 TV The Marvelous Mrs. Maisel. You're reading. I am trying to stay informed, and I [am loving] this new font. [...]” (źródło: COCA)

Również intuicje natywnych użytkowników języka angielskiego dyktują w Internecie wyjaśnienia użycia czasowników *hope* i *love* w formach kodujących aspekt ciągły odpowiadając na pytania użytkowników języka angielskiego, których językiem pierwszym nie jest język angielski. Cytując wybrane komentarze odnośnie zdania 'I am loving it', można wyjaśnić, iż niektórzy natywni anglojęzyczni uczestnicy internetowego kworum 'quora.com' przyjmą je, np. w przypadku znaczenia 'I am enjoying it', *Lubię to*, gdy to, co spożywam lub czego doświadczam w danej chwili mówienia sprawia mi przyjemność. Jednak nie wszyscy natywni użytkownicy języka angielskiego zaakceptują powyższą wypowiedź, o czym świadczy niski rezultat – 217 – wyszukiwania frazy 'am loving' w korpusie COCA (zob. przykłady z COCA od 6a–l do 7a–l). Niemniej jednak, druga fraza – 'am hoping' – uzyskała w tym samym dniu wyszukiwania⁷ 850 rezultatów, podczas gdy 'are hoping' odnotowała 2135 wyników.

Zatem odnośnie czasownika *hope*, *mieć nadzieję*, „Phil Accent Trainer”⁸ informuje, iż nie można powiedzieć, że ów czasownik jest zawsze statyczny, gdyż zależy to od jego ‚dokładnego’ znaczenia⁹. Według przytaczanego tutaj źródła, stosując *hope* w formie ciągłej, np. w czasie teraźniejszym w pierwszej osobie liczby pojedynczej i mnogiej ‚I am hoping’ lub ‚We are hoping’, mówiący chce uwydatnić, że ‚czynnie’, jakby ‚modląc się’, ma nadzieję na coś lub jego nadzieja wpływa na efekt działania (zob. przykłady z COCA od (6a–l) do (7a–l)).

Korpus językowy poprzez bazy danych w konkordancjach ukazuje autentyczne wzory użycia danej konstrukcji, nawet z pozorów ‚dziwnej’. O poprawności, popularności i frekwencyjności jej występowania świadczy liczba rezultatów wyszukiwania. Poprawność w alternatywnej sytuacji niż typowa dla statycznego znaczenia może zasugerować źródło danego fragmentu dyskursu, np. kolokwialna rozmowa, dyskurs poprzez społeczne komunikatory, artykuł w czasopiśmie, przekaz w wiadomościach telewizyjnych, radiowych, internetowych itp., przemówienia, dialogi powieści lub sztuki, wszelakie formy komunikacji.

⁷ Wyszukiwanie rezultatów dla konstrukcji ‚I am hoping’ i ‚I am loving’ miało miejsce pomiędzy godziną 14:00 i 14:15 dnia 22 sierpnia, 2021 r.

⁸ Zob. [URL: <https://www.italki.com/post/question-404994?hl=pl>] dostęp w sierpniu, 2021 roku.

⁹ „[...] however we can't say that a verb is always stative, because it depends on the exact meaning. In your example, the speaker wants to emphasize that he is *actively* hoping, almost like praying, or that his hope is influencing his actions.”

Korpus języka jako encyklopedyczna ilustracja 'poprawności' użycia danej konstrukcji

Jak widać z objaśnień w literaturze przedmiotu (np. Langacker 2008) lub z przekazów natywnych użytkowników języka angielskiego dostępnych w Internecie, użycie czasownika statycznego *hope* lub *love* w aspekcie ciągłym musi być poparte sytuacją wprowadzającą ów czasownik w 'dynamiczne' okoliczności. Należy tutaj zaznaczyć, że nie są to popularne opinie. Zmiany językowe, według Crofta (2000), wynikają z trzech etapów: 'innowacji', ang. *innovation*, wprowadzenia do użycia danego wyrażenia; procesu 'propagowania', ang. *propagation*, czyli rozpowszechnienia go w użyciu; w końcu 'konwencjonalizacji', ang. *conventionalization*, ogólnego formalnego zaakceptowania tegoż sformułowania. Frekwencyjność i popularność w propagowaniu, np. konstrukcji 'I am hoping' i 'I am loving', odkrywają konkordancje korpusów językowych, w tym przypadku amerykańskiego korpusu COCA. Wielość przykładów użycia danego wypowiedzenia służy encyklopedycznemu ukazaniu jego znaczeń. Ze znaczeniem encyklopedycznym łączy się teza o 'uzusie językowym', z językoznawstwa kognitywnego, także teza o 'ucieleśnionym poznaniu', ang. *embodied cognition*. Znaczenie wypływa z doświadczenia, które to odzwierciedlają rozmaite przykłady w konkordancjach korpusu językowego.

Językoznawcy zajmujący się korpusami językowymi niejednakowo klasyfikują 'językoznawstwo korpusowe', np. jako 'teorię' (np. Leech 1992; Teubert 2005), 'metodologię' (np. McEnry i Wilson 1996; Meyer 2002), 'dyscyplinę' (np. J Aarts 2002) lub 'metodologiczne zobowiązanie', ang. *methodological commitment* (np. S. Th. Grice 2010). Pierwszą definicję korpusu sformułował Sinclair (1991: 171), opisując go jako zbiór naturalnie występującego tekstu, wybranego, aby scharakteryzować stan i różnorodność języka. Następnie Sinclair (2004: 19) odniósł się do korpusu w inny sposób, określając nim zbiór fragmentów tekstu językowego w formie elektronicznej, dobranych według zewnętrznych kryteriów, by przedstawić, jak to tylko możliwe, język lub jego odmianę jako źródło danych dla badań językowych. Właśnie tę definicję bierzemy pod uwagę w następnej części, mieszczącej przykłady użycia czasowników *hope* i *love* w aspekcie ciągłym.

Konstrukcje 'I am hoping' i 'I am loving' w przykładach użycia z COCA

W przypadku formy ciągłej *hoping* w konstrukcjach z poprzedzającą ją fleksyjną formą czasownika BE, tzn. w czasie teraźniejszym, *am*, *is* i *are*, odnotowano następujące rezultaty wyszukiwania w konkordancjach COCA: 'am hoping' 850; 'is hoping' 1920; 'are hoping' 2136. Natomiast ciągła forma *loving* w konstrukcjach z finitywną formą BE w czasie teraźniejszym zanotowała znacznie niższe wyniki wyszukiwania: 'am loving' 217; 'is loving' 237; 'are loving' 257. Podczas gdy w (6a–l) występują fragmenty konkordancji

COCA z konstrukcją ‘am hoping’, w (7a–l) mieszczą się urywki dyskursu z konstrukcją ‘am loving’.

(6) Konstrukcja ‘am hoping’ we fragmentach konkordancji z COCA

- a. „14 2017 SPOK CNN_Newsroom a citizen, I am worried about what’s going on. So [I am hoping] and praying really that diplomacy can be successful. VAUSE# so much people would join”
- b. „460 2000 SPOK CNN_LiveSat in the courtroom. VAN SUSTEREN: Well, I think so. [I am hoping] that they will issue -- they will give us the audiotapes. Maybe this time”
- c. „17 2017 TV Designated Survivor the next four years. Circumstances denied us that initial opportunity, but [I am hoping] today, with your permission, to reset the clock. I would like my”
- d. „33 2014 TV Dallas the importance of this family working together. Keeping that in mind, [I am hoping] that I have your support. I have an idea that will not only end”
- e. „46 2012 WEB ...ehouse.blogs.cnn.com, „ but I for one don’t want it either way, [I am hoping] for a new way and BO has not been the solution. # April 3”
- f. „10 2018 NEWS Washington Post Kennedy Krieger while the rest of the family remains at home. „ [I am hoping] the physical therapy can help improve my son’s condition.” # Public health”
- g. „485 1994 NEWS NYTimes impolite. In America they’re more inclined to go with them. [I am hoping] the play will travel well. „ # Drawing: Philip Bosco, left,”
- h. „26 2015 MOV The Eurovision Song Contest already. Do you feel some pressure? I am really happy. [I am hoping] it will generate a good score. The running order of the votes is calculated”
- i. „30 2014 FIC FantasySciFi. „ „ Neither, „ said Raffalon, „ do I. But [I am hoping] it will undo Vidlo’s spell. „ He stepped into the empty doorway and”
- j. „413 2011 FIC New Statesman noise makes several svelte hipsters look up dozily from behind their MacBooks. [I am hoping] nobody recognises him. „ It’s the rise of Asia. They save too”
- k. „491 1993 FIC Mov:Piano land I want and may buy very reasonably. (STEWART shuffles) [I am hoping] you will use the time to settle in, and, in some ways we”
- l. „453 2003 ACAD RoeperReview so that we can stop hurting and diminishing it and avoiding it. [I am hoping] that there will be schools that follow the Roeper School philosophy. It is my”

Źródła fragmentów konkordancji w (6a–l) są różnorodne: mówione wiadomości telewizyjne CNN w (6a–b); program telewizyjny w (6c–d); internetowy komunikator ‘blog’ z ‘cnn’ w nazwie w (6e); wiadomości prasowe w (6f–g); film dokumentalny w (6h); beletrystyka w (6i–k); tekst akademicki w (6l).

Wymienione źródła ukazują, iż informacje nimi przekazywane zawierają wypowiedzenie ‘I am hoping’ w specyficznym kontekście sytuacyjnym, gdzie zaakcentowane jest ‘czynne’, jakby ‘modlące się’, nastawienie mówiącego,

który bardzo się czegoś spodziewa i wierzy, że coś się ziści. W (6a) „I am hoping and praying really that [...]”, pol. w przybliżeniu ‚wierzę i naprawdę modłę się, żeby’; sytuacja w sądzie w (6b); „I am hoping today”, dzisiaj mam na coś nadzieję w (6c); konkretna sytuacja i wiara w czyjeś wsparcie w (6d); „I am hoping for a new way”, mam nadzieję, że będzie inaczej, nastąpi nowe rozwiązanie w (6e); wiara, że zdrowie syna będzie podratowane pewną terapią w (6f); w to, że sztuka będzie dobrze odebrana w (6g); w dobry wynik odniesiony w konkretnym konkursie piosenki w (6h); w odczynienie czyjegós uroku w (6i); spodziewanie się, że nikt kogoś nie rozpozna w (6j); że ktoś wykorzysta czas osiedlenia się w nowym miejscu w (6k); w końcu, posiadanie nadziei, że będą szkoły o pewnej filozofii. Czytający powyższe fragmenty konkordancji może sięgnąć do ich rozszerzenia znajdując konkretny fragment w COCA, wówczas uzyska dostęp do szerszego kontekstu. Jednak już krótkie fragmenty dyskursu zwracają uwagę czytelnika na pokładanie nadziei mówiącego, że coś się ziści, na intensyfikację tego uczucia w chwili wypowiedzania słów ‚I am hoping [...]’.

(7) Konstrukcja ‘am loving’ we fragmentach konkordancji z COCA

- a. „2 2019 TV Dead to Me. It’s wonderful. Mmm. I’m in a cottage and [**I am loving**] life. Mmm. Honey, you could do your scrapbooking in that corner.”
- b. „210 1998 TV The King of Queens drop. Sweet broccoli. Honey, I got ta tell you, [**I am loving**] this celery. And unlike a chilli dog, no mess in the bed.”
- c. „7 2017 MOV The Incredible Jessica James men are horrible. Oh, my gosh. By the way, [**I am loving**] your ex-wife’s Instagram. Her photos were so good. Food photography really is”
- d. „37 2012 WEB lonelyplanet.com here now until January and can tell u that its pretty flexible. [**I am loving**] it here and you guys would definitely be able to volunteer a few days...”
- e. „61 2012 WEB ...sistersinthecity.com picture-perfect little place and I picked up this sweater as a souvenir. [**I am loving**] the collegiate style sweaters right now. I am also loving everything PLAID, it”
- f. „98 2012 BLOG ...logs.mercurynews.com the „ game goes out of hand „, statement? # btw, [**I am LOVING**] what Landry and Jack bring to this team. They are, like Rush,”
- g. „119 2012 BLOG ...erfamilybusiness.com might as well watch DVDs of those seasons and be done. # [**I am loving**] how Dean’s character is being written and acted out (many thanks to Jensen”
- h. „209 1998 NEWS Houston hills and yellow sky. # O’Keeffe wrote to her friend, „ [**I am loving**] the plains more than ever it seems – and the SKY – Anita you have”
- i. „204 2001 MAG Bazaar built into the next 24 hours. Sleep for 25 more minutes. [**I am loving**] this day. 7:30 A.M. I bid farewell to my husband and two-year-old and jump”
- j. „201 2002 MAG Bazaar and then these lonesome nights will be over forever-and until we are, [**I am loving, loving**] every tiny minute of the day and night... Scott-there’s nothing in”

k. „195 2003 MAG SportingNews says, 'This is exactly what [I want] to be doing and [I am loving] it,' says Jaguars safety Donovan Darius. „I always tell him before”

l. „189 2008 ACAD CollegeStud I am looking into literature and making pies and charts. Actually, [I am loving] this so far; [I love] to discover and figure where I can put my”

Źródła fragmentów konkordancji w (7a–l) pokrywają się częściowo z ukazanymi odnośnie przykładów w (6a–l). Konstrukcję ‘am loving’ znajdziemy np. w dyskursie programu telewizyjnego w (7a–b); w filmie w (7c); na łamach Internetu w (7d–g); w wiadomościach w (7h); w czasopiśmie w (7i–k) oraz w dyskursie akademickim w (7l).

Wiadomo, że ‘I am loving’ posiada znaczenie ‘dynamiczne’, zatem nie opisuje uczucia kochania, ale odczucie zadowolenia w chwili mówienia, informuje o doświadczanej przyjemności, np. o zadowoleniu z życia w pewnej sytuacji w (7a). Podobnie w dalszych fragmentach konkordancji, komuś smakuje seler naciowy w chwili konsumowania w (7b); pewnej osobie podoba się ‘Instagram’ byłej żony rozmówcy w (7c); także ‘zachwyca’ miejsce, gdzie przebywa w chwili mówienia w (7d); właśnie teraz ‘right now’ ‘podziwia’ określony rodzaj swetrów w (7e). Mówiący jest usatysfakcjonowany tym, co ‘[...] Landry and Jack bring to this team [...]’, Landry i Jack wnoszą do danego zespołu w (7f); jak opisana i odegrana jest postać Deana w (7g); czyta iż adresat zachwyca się równinami bardziej niż kiedykolwiek w (7h); cieszy się budzącym się dniem w (7i); podkreśla, iż uwielbia ‘I am loving, loving every tiny minute of the day and night [...]’ każdą małą minutę dnia i nocy z bieżącego czasu w (7j). Z kolei w (7k) i (7l) tłusty druk eksponuje dwie konstrukcje. Czasownik statyczny w aspekcie prostym – w ‘I want to [...]’ w (7k) oraz w ‘I love to [...]’ w (7l) – informuje o stałym stanie ‘emocjonalnym’. Natomiast ‘I am loving it [...]’ w (7k) oraz ‘I am loving this so far [...]’ w (7l) wyrażają zachwyt nad czymś w chwili mówienia.

Zakończenie

Krótki fragment konkordancji sygnalizuje podstawowy kontekst dla wywołania ‘tła’ sytuacyjnego i uświadomienia sobie okoliczności, w jakich mówiący językiem angielskim czasem wybiera aspekt ciągły dla niektórych czasowników statycznych, np. *hope* i *love*, które zostały przybliżone w aspekcie ciągłym w niniejszym artykule. Podane tutaj rezultaty frekwencyjności występowania dotyczą tylko pełnej formy czasownika posiłkowego *am* w ‘I am hoping’ i ‘I am loving’, istnieje także forma skrócona w ‘I’m hoping’ i ‘I’m loving’, której nie brano tutaj pod uwagę. Jak też nie ujęto BE w formie czasu przeszłego, np. w wypowiedzeniu ‘I was hoping [...]’, zasłyszczanym w ustach prezentera w wiadomościach telewizyjnych ‘BBC World’ dnia 26 sierpnia 2021 roku. Jednak ‘puryści’ językowi nie uznają poprawności użycia angielskich czasowników statycznych w aspekcie ciągłym. Toteż w końcowym zdaniu zwracamy uwagę

na faktyczne użycie języka, które spotykamy w codziennej komunikacji, co ilustrują zaprezentowane fragmenty konkordancji z korpusu COCA w (6a–l) oraz w (7a–l).

BIBLIOGRAFIA

Jan AARTS, 2002: Does corpus linguistics exist? Some old and new issues. *From the COLT's Mouth: Language Corpora studies, in Honour of Anna-Brita Stenström*. Red. Leiv Egil BREIVIK i Angela HASSELGREN. Amsterdam: Rodopi. 1–18.

Douglas BIBER, Stig JOHANSSON, Geoffrey LEECH, Susan CONRAD i Edward FINEGAN, 1999: *Longman Grammar of Spoken and Written English*. Harlow: Pearson Education Limited.

Douglas BIBER, 2005: Corpus Linguistics and the Study of English Grammar. *Indonesian Journal of English Language Teaching* 1/1.

Joan BYBEE, 2010: *Language, Usage and Cognition*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dorota CHŁOPEK, 2019: Determinate and indeterminate motion verbs in Polish expressions contrasted to translatable English versions. *Świat i Słowo: filologia, nauki społeczne, filozofia, teologia* 2/33, 193–214.

Bernard COMRIE, 1976: *Aspect: An Introduction to the Study of Verbal Aspect and Related Problems*. Cambridge: Cambridge University Press (wersja poprawiona 1981/1991).

William CROFT, 1991: *Syntactic categories and grammatical relations: the cognitive organization of information*. Chicago: University of Chicago Press.

– –, 2000: *Explaining Language Change: An Evolutionary Perspective*. London: Longman.

– –, 2012: *Verbs. Aspect and Causal Structure*. Oxford i New York: Oxford University Press.

David R. DOWTY, 1979: *Word Meaning and Montague Grammar*. Dordrecht: D. Reidel Publishing Company.

– –, 1986: The Effects of Aspectual Class on the Temporal Structure of Discourse: Semantics or Pragmatics? *Linguistics and Philosophy* 9, 37–61.

Talmy GIVÓN, 2001: *Syntax: An Introduction I*. Amsterdam: John Benjamins Publishing.

– –, 1986: The Effects of Aspectual Class on the Temporal Structure of Discourse: Semantics or Pragmatics? *Linguistics and Philosophy* 9. Dordrecht, Holland: D. Reidel Publishing Company, 37–61.

Stefan Th. GRIES, 2010: Corpus linguistics and theoretical linguistics: a love-hate relationship? Not necessarily ... *International Journal of Corpus Linguistics* 15, 327–343. Dostęp dnia 03 stycznia 2019 roku. Adres dostępu: [http://www.linguistics.ucsb.edu/faculty/stgries/research/2010_STG_Corp_Ling_LingTheory_IJCL.pdf]

Ronald W. LANGACKER, 1987: *Foundations of Cognitive Grammar*. Volume I: *Theoretical Prerequisites*. Stanford, California: Stanford University Press.

- , 2008: *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- Geoffrey N. LEECH, 1992: Corpora and theories of linguistic performance. *Directions in corpus linguistics. Proceedings of Nobel Symposium 82*. Red. Jan Svartvik. Berlin/New York: Mouton de Gruyter. 105–122.
- Tony McENRY i Andrew WILSON, 1996: *Corpus linguistics: An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Charles F MEYER, 2002: *English Corpus Linguistics: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Alexander P. D. MOURELATOS, 1978: Events, Processes, and States. *Linguistics and Philosophy* 2. Dordrecht: D. Reidel Publishing Company, 415–434.
- Randolph QUIRK, Sidney GREENBAUM, Geoffrey LEECH i Jan SVARTVIK, 1985: *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Harlow: Pearson Education Limited. Wydanie nr 21 w roku 2007.
- Susan ROTHSTEIN, 2012: Another Look at Accomplishments and Incrementality. *Telicity, Change, and State: A cross-categorical view of event structure*. Red. Violeta Demonte i Louise McNally. Oxford: Oxford University Press. 60–102
- John SINCLAIR, 1991: *Corpus, concordance, collocation: Describing English language*. Oxford: Oxford University Press.
- , 2004: Corpus and Text-Basic Principles. *Developing Linguistic Corpora: a Guide to Good Practice*. Red. M. WYNNE. Oxford: University of Oxford, AHDS Literature, Languages and Linguistics. 1–20.
- Carlota S. SMITH, 1997: *The Parameter of Aspect* (Second Edition). Dordrecht: Springer Science+Business Media. Pierwsze wydanie opublikowane w 1997 przez Kluwer Academic Publishers.
- Wolfgang TEUBERT, 2005: My version of corpus linguistics, *International Journal of Corpus Linguistics* 10, 1–13.
- Michael TOMASELLO, 2003: *Constructing a Language: A Usage-Based Theory of Language Acquisition*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Zeno VENDLER, 1967: Verbs and Times. *Linguistics in Philosophy*. Ithaca, NY: Cornell University Press.

ANGLEŠKA STATIČNA GLAGOLA UPATI IN LJUBITI TER NEDOVRSNA OBLIKA GLAGOLSKEGA VIDA: PRIMERI IZ KORPUSA COCA

Prispevek se osredotoča na statična glagola v angleščini, *hope* 'upati' in *love* 'ljubiti', ki se v različnih govorjenih in pisnih virih uporabljata v nedovršni obliki. To ponazarjajo številne konkordance v korpusu ameriške angleščine COCA (angl. *The Corpus of Contemporary American English*). Ključni strukturi, analizirani v prispevku, sta *I am hoping* 'upam' in *I am loving* 'ljubim'. Čeprav jezikovni puristi ne bodo sprejeli angleških statičnih glagolov v nedovršni obliki, primeri vsakodnevnne komunikacije kažejo, da je tovrstna raba prisotna v različnih avtentičnih virih. Rabo navedenih struktur določajo posebne okoliščine in posebno slovnično ter leksikalno okolje. V prispevku so analizirane prav te dodatne značilnosti rabe.

Prispevek je sestavljen iz štirih delov. V prvem delu se osredinja na tipologijo stališč in tipe situacij, vključno s statičnim situacijami, ki ne dopuščajo nedovršne oblike. Statične situacije in nedovršne oblike pri določenih glagolih so obravnavane v drugem delu. Tretji del se nanaša na jezikovne korpuse kot izhodišča za raziskovanje dejanske rabe jezika. Uporabljen je korpus COCA, ki za angleščino predstavlja relevanten vir. Četrty del prikazuje konkordance iz korpusa COCA, ki vsebujejo strukturo *I am hoping* 'upam', in konkordance, ki ponazarjajo rabo strukture *I am loving* 'ljubim'. Čeprav puristi navedenih struktur ne bodo sprejeli, avtentični zgledi rabe, citirani iz televizijskih novic (kanala CNN), časopisnih novic, člankov v revijah, blogov, filmov, iger in govorov ter predstavljeni v korpusu COCA, kažejo, da vsakodnevna raba ne sledi nujno pravilu o izogibanju nedovršni obliki glagolskega vida pri statičnih glagolih. Uporabniki angleščine kot tujega jezika lahko te strukture opazujejo in zaznavajo njihovo specifično rabo. Dejstvo pa je, da vsi materni govorniki tovrstnih posebnosti rabe angleških statičnih glagolov ne bodo sprejeli.
